

Príklady dobrej praxe

Prioritná os 4: Sociálne začlenenie

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

 OBSAH**ÚVOD: PRIORITNÁ OS 4: SOCIÁLNE ZAČLENENIE**

1. Aktívne začlenenie

- 1.1. Podpora rozvoja sociálnej práce v rodinnom prostredí klientov v oblasti sociálnych vecí a rodiny (Efektivita II.)
- 1.2. Podpora ochrany detí pred násilím
- 1.3. Sme si rovní
- 1.4. Podpora a zvyšovanie kvality terénnej sociálnej práce
- 1.5. Férové bývanie pre ľudí so skúsenosťou bezdomovectva
- 1.6. Softvérové riešenie na jednoduchú komunikáciu pre zdravotne postihnutých
- 1.7. Softvér na tvorbu hmatových orientačných máp

2. Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu

- 2.1. Podpora procesov transformácie v CSS – AVE
- 2.2. Prechod ku komunite
- 2.3. Podpora deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb
- 2.4. Podpora opatrovateľskej služby – Spišská katolícka charita
- 2.5. Opatrovateľská služba SČK Michalovce
- 2.6. Tvorba nových a inovovaných štandardných klinických postupov a ich zavedenie do medicínskej praxe
- 2.7. Tvorba nových a inovovaných postupov pre výkon prevencie a ich zavedenie do medicínskej praxe
- 2.8. PODPORA 1 - Podpora a sprevádzanie ohrozených rodín na Slovensku
- 2.9. Posilnenie rodiny zdrojmi komunity v Bratislavskom kraji

PRIORITNÁ OS 4: SOCIÁLNE ZAČLENENIE

Cieľom sociálneho začleňovania je znížiť počet ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením. V súčasnosti sa na Slovensku za najviac ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením považujú nezamestnaní, mladí ľudia do 17 rokov, neúplné rodiny, viacdetné rodiny, osoby so zdravotným postihnutím a tiež zamestnaní s nízkou vzdelanostnou úrovňou. K najzraniteľnejším skupinám patria tiež ľudia bez prístrešia, drogový a inak závislí, ohrozené, resp. týrané deti, obeť obchodovania, chronicky chorí pacienti a pod.

Operačný program Ľudské zdroje je v rámci Prioritnej osi 4 – Sociálne začlenenie zameraný na pomoc osobám ohrozeným chudobou alebo sociálnym vylúčením najmä formou **priamej podpory**. Taktiež je pozornosť upriamená na **zvyšovanie dostupnosti a kvality** služieb, celkovej sociálnej infraštruktúry a ďalších nástrojov pomoci prostredníctvom preventívnych opatrení, vzdelávania, odbornej prípravy, výskumu, zdravotnej starostlivosti a pod.

Ďalšie plánované opatrenia sú zamerané na **prechod od inštitucionálnej starostlivosti** ku komunitnej a na zvyšovanie povedomia o situácii ľudí so zdravotným postihnutím žijúcich v špecializovaných zariadeniach, najmä detí a starých ľudí.

Súčasťou prioritnej osi je špecifický cieľ zameraný na zlepšovanie efektívnosti a dostup-

Hlavným cieľom je zlepšenie kvality života občanov odkázaných na pomoc a vytvorenia flexibilného a efektívneho systému sociálnych služieb na komunitnej úrovni.

nosti kvalitnej a udržateľnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom tvorby a inovácie jednotných klinických postupov a postupov na výkon prevencie. Navrhované opatrenie je synergicky prepojené s investičnými opatreniami v oblasti zdravotníctva v rámci integrovaného regionálneho operačného programu.

Prostredníctvom Prioritnej osi 4 – Sociálne začlenenie sa sledujú tieto **dve investičné priority**:

1. **Aktívne začlenenie**, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti. Očakáva sa zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti a na trhu práce. Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie.

2. **Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám** vrátane zdravotnej starostlivosti a so-

ciálnych služieb všeobecného záujmu. Ide o prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a vytvorenie štandardných klinických postupov v rámci zdravotnej starostlivosti.

FINANCOVANIE

Na dosiahnutie stanovených cieľov v rámci Prioritnej osi 4 – Sociálnej začlenenie bolo

z Operačného programu Ľudské zdroje vyčlenených 295 270 066 EUR.

VÝZVY

V súlade s uvedenými investičnými prioritami boli od začiatku programového obdobia 2014-2021 vyhlásené nasledovné výzvy na národné (NP), dopytovo-orientované projekty (DOP).

VÝZVY

V súlade s uvedenou investičnou prioritou boli od začiatku programového obdobia 2014-2021 vyhlásené nasledovné výzvy na národné (NP) a dopytovo-orientované projekty (DOP).

Názov	Suma celkom	Typ projektu
Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti.		
Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny II.	15 259 567,62	NP
Podpora sociálneho začleňovania pre vybrané skupiny osôb so zdravotným postihnutím	5 855 342,89	NP
Dostupné bývanie s prvkami housing first	4 600 000,00	DOP
Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny	18 043 812,78	NP
Zdravé komunity 3B	1 399 670,00	NP
Zriadenie vzdelávacieho strediska MPSVR SR	2 329 285,00	NP
Podpora zvyšovania profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre štátnu správu a samosprávu II.	5 996 720,41	NP
Podpora univerzálneho navrhovania	1 235 033,51	NP
Sme si rovní	7 281 111,32	NP
Každé dieťa sa počíta	8 148 503,72	NP
Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni	25 238 648,81	NP
Podpora a zvyšovanie kvality terénnej sociálnej práce	35 609 136,22	NP
Kvalita sociálnych služieb	3 795 726,43	NP
Šanca na návrat	14 082 772,10	NP
Prevenčia a eliminácia rodovej diskriminácie	4 870 994,10	NP
Poradenstvo a osveta v oblasti prevencie a eliminácie diskriminácie II	10 000 000,00	DOP
Zdravé komunity 3A	303 557,12	NP
Vývoj nových zariadení podporujúcich sociálnu integráciu osôb so zdravotným postihnutím	1 977 000,00	DOP
Zefektívnenie súčasných a zavedenie nových nástrojov za účelom zvýšenia aktivity ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením	15 000 000,00	DOP
Podpora ochrany detí pred násilím	10 278 239,42	NP

Vzdelávanie zástupcov reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím v oblasti uplatňovania práv osôb so zdravotným postihnutím	500 000,00	DOP
Prevenčia a eliminácia rodovej diskriminácie	4 933 591,86	NP
Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni	20 915 001,00	NP
Terénna sociálna práca v obciach I.	29 380 354,00	NP
Podpora rozvoja sociálnej práce v rodinnom prostredí klientov v oblasti sociálnych vecí a rodiny (Efektivita II.)	29 155 045,00	NP

Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu

Podpora deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb	2 960 000,00	DOP
Podpora rozvoja a dostupnosti terénnej opatrovateľskej služby	11 575 296,00	NP
Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti III	39 407 000,00	NP
Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov	8 799 083,38	NP
Tvorba nových a inovovaných postupov pre výkon prevencie a ich zavedenie do medicínskej praxe	2 332 350,74	NP
Podpora opatrovateľskej služby	50 000 000,00	DOP
Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v zariadeniach	6 162 920,00	NP
Tvorba nových a inovovaných štandardných klinických postupov a ich zavedenie do medicínskej praxe	5 536 294,37	NP
Podpora výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v prirodzenom rodinnom prostredí	14 500 000,00	DOP
Podpora výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v náhradnom rodinnom prostredí	8 000 000,00	DOP
Podpora výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v otvorenom prostredí a zefektívnenie resocializácie drogových a iných závislostí	11 000 000,00	DOP
Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti	17 782 867,00	NP
Podpora opatrovateľskej služby	49 892 539,00	NP

1. AKTÍVNE ZAČLENENIE

Aktívne začlenenie znamená snahu zvýšiť účasť najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti. Na dosiahnutie cieľa v rámci projektov sa aktivity mali zameriavať na vytváranie možností lepšieho uplatnenia sa týchto ľudí na trhu práce. To si vyžadovalo najmä zvýšenie aktívnej účasti ľudí na riešení svojej sociálnej situácie. Aktivity boli zacielené na zefektívnenie súčasných a zavedenie nových nástrojov s aktívnou účasťou cieľových skupín, profesionalizáciu výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, rozvoj a dostupnosť vybraných sociálnych služieb, vytváranie nových, inovatívnych nástrojov umožňujúcich integráciu osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti, systematickú podporu terénnej sociálnej práce, ako aj na zabezpečenie dostupnosti a udržateľnosti bývania pre osoby ohrozené rizikom chudoby a sociálnym vylúčením za účelom zvýšenia zamestnateľnosti a pracovnej mobility.

Prístup k bývaniu ľudí, ktorí sa snažia zlepšiť svoju príjmovú a sociálnu situáciu hľadaním práce mimo svojho bydliska, sa zlepšil zavedením finančnej podpory zameranej na získanie

a udržanie bývania. Dôležité je posilniť nástroje zabezpečenia dočasného ubytovania pre ľudí bez domova.

Potrebné je naďalej vynakladať úsilie na ochranu detí pred násilím a rozšíriť aktivity v tejto problematike aj vo sfére výskumu, zberu dát, koordinácie systémov, ktoré vedú k efektívnejšej ochrane a pomoci. Je potrebné dosiahnuť kvalitatívnu zmenu prepojením systémov (školsko, zdravotníctvo, sociálne veci, spravodlivosť a i.) do efektívneho a funkčného mechanizmu pre komplexné a systematické riešenia.

Cieľom projektov z Prioritnej osi 4 Sociálne začlenenie bola tiež prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie, ako napr. diskriminácie na základe etnického pôvodu, nepriaznivého zdravotného stavu (chronické ochorenie, zdravotné postihnutie) či sexuálnej orientácie. Dôležitou úlohou mala byť podpora inštitucionálneho zabezpečenia špecializovaných služieb, resp. inštitúcií, ktoré sú schopné cielene poskytovať poradenstvo a pomoc osobám a skupinám ohrozeným akoukoľvek z foriem diskriminácie alebo vystavených diskriminácii.

NÁZOV PROJEKTU:
PODPORA ROZVOJA SOCIÁLNEJ PRÁCE
V RODINNOM PROSTREDÍ KLIENTOV
V OBLASTI SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
(EFEKTIVITA II.)

ITMS KÓD: 312041A112

NÁZOV PRIJÍMATEĽA: ÚSTREDIE PRÁCE,
SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY

VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:
29 155 044,97 €

TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
01.12.2015 – 31.12.2020

MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
TRNAVSKÝ KRAJ, TRENČIANSKY KRAJ,
NITRIANSKY KRAJ, BANSKOBYSTRICKÝ
KRAJ, ŽILINSKÝ KRAJ, PREŠOVSKÝ KRAJ,
KOŠICKÝ KRAJ

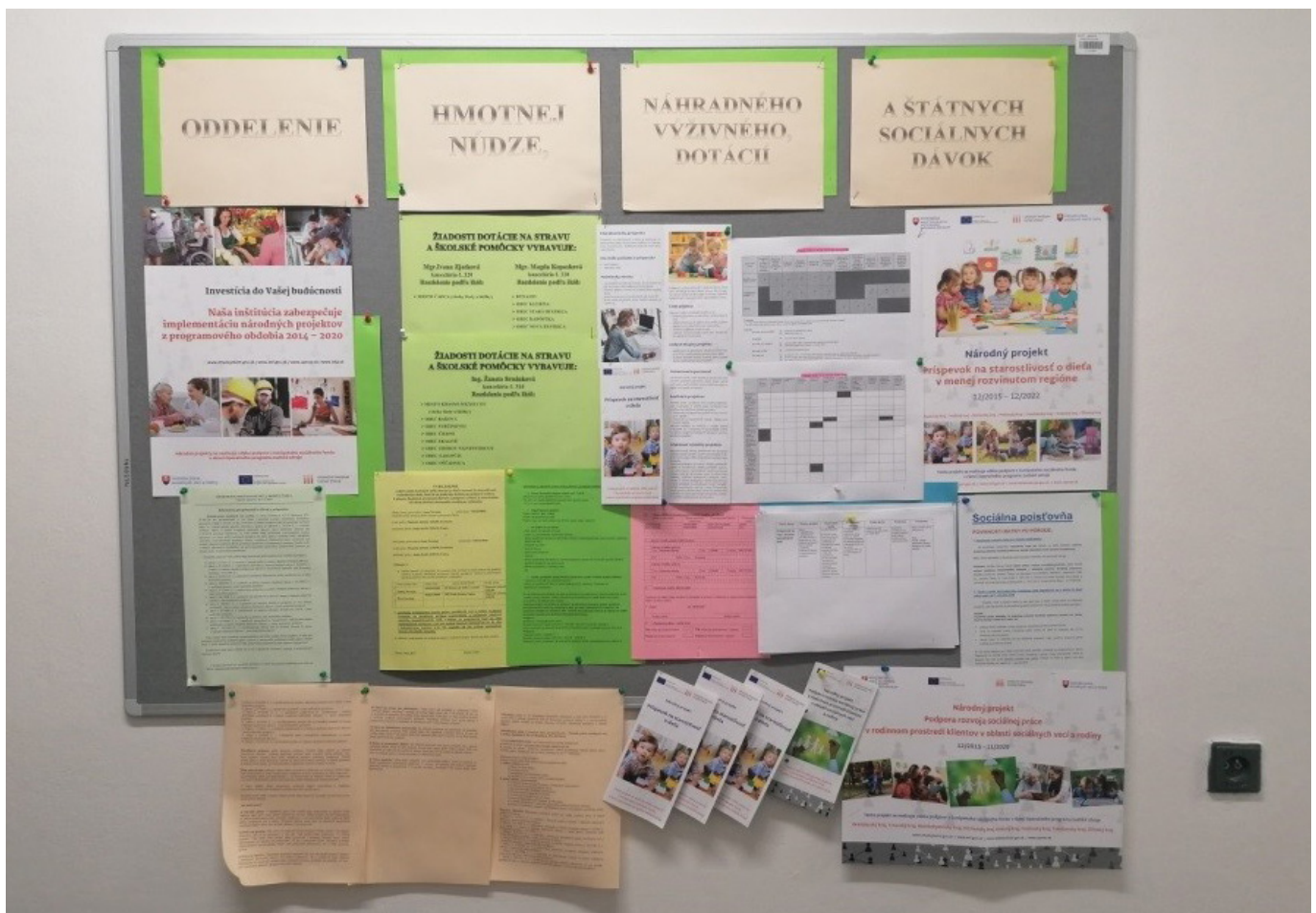
Cieľom projektu bola podpora komplexného prístupu v poskytovaní pomoci klientom odboru sociálnych vecí a rodiny. A to prostredníctvom rozvoja sociálnej práce v prirodzenom prostredí klientov jednotlivých oddelení odboru sociálnych vecí a rodiny.

Konkrétne išlo o oddelenia pomoci v hmotnej núdzi, náhradného výživného a štátnych sociálnych dávok, oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a posudkovej činnosti a oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s ťažiskom na prepájanie plánovania a realizovania opatrení tak finančného (napr. dávky) ako aj nefinančného charakteru (napr. opatrenia SPODaSK – sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately).

Projekt bol určený pre osoby v nepriaznivej sociálnej a rodinnej situácii, ako sú rodiny s maloletými deťmi, občania v hmotnej núdzi, občania so zdravotným postihnutím, staršie osoby resp. občania žijúci v marginalizovaných skupinách.

Realizácia prebiehala na celom území SR prostredníctvom nasledovných aktivít:

- Výkon sociálnej práce s klientmi v ich prirodzenom rodinnom prostredí
- Aktualizácia a implementácia modelu integrovaného prístupu práce s klientmi

- Zvýšenie mobility a technickej vybavenosti výkonu sociálnej práce
- Vzdelávanie terénnych sociálnych pracovníkov
- Skupinová supervízia

Projekt prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov v úzkej spolupráci s kmeňovými zamestnancami Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a úradov práce, sociálnych vecí a rodiny sa zameriaval na dôslednú pozornosť na poskytovanie dávok a peňažných príspevkov s dôrazom na ich následné využívanie pri plnom rešpektovaní právnych predpisov. Tento krok mal zabrániť možnému zneužitiu sociálneho systému. V neposlednej miere bolo cieľom zlepšenie finančnej gramotnosti a hospodárenia rodín s finančnými prostriedkami.

PRÁCA AJ S PROBLÉMOVÝMI KLIENTAMI

Ľudia v nepriaznivej životnej situácii sú častokrát aj na pokraji svojich emócií. Je veľmi náročné nadviazať s nimi konštruktívnu komunikáciu a udržať ju tak, aby bola na báze

pravidelnosti a efektívnosti. Preto je veľmi potrebné sa na takýto proces pripraviť. Terénni sociálni pracovníci absolvovali vzdelávanie na tému Komunikácia so špecifickými typmi klientov. Školenie zahŕňalo viacero oblastí, od typológie klienta v teréne, zamerania na pasívneho klienta a klienta v odpore, definície typov, cez teoretické príklady týchto typov, príklady z praxe, hranie rolových hier a komunikácie s takýmto typom klienta. Okrem získavania nových zručností si tak terénni sociálni pracovníci vzájomne odovzdávali skúsenosti z terénu a sociálnej práce.

Výsledky projektu v číslach:

- 276 109 osobám boli poskytnuté nové, inovatívne služby alebo opatrenia na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, v prirodzenom prostredí alebo náhradnom prostredí,
- vďaka projektu pomohli terénni pracovníci 1923 neaktívnym mladým ľuďom do 29 rokov veku,
- 151 mladým ľuďom sa podarilo zamestnať, alebo sú vo vzdelávacom procese, prípadne si hľadajú prácu.

NÁZOV PROJEKTU:
PODPORA OCHRANY DETÍ PRED NÁSILÍM
ITMS KÓD: 312041M679

NÁZOV PRIJÍMATEĽA: ÚSTREDIE PRÁCE,
SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:
12 272 022,03 EUR

TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
01.09.2017 - 31.12.2023

MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
TRNAVSKÝ KRAJ, TRENČIANSKY KRAJ,
NITRIANSKY KRAJ, BANSKOBYSTRICKÝ
KRAJ, ŽILINSKÝ KRAJ, PREŠOVSKÝ KRAJ,
KOŠICKÝ KRAJ, BRATISLAVSKÝ KRAJ

Hlavným cieľom národného projektu Cesta na trh práce 2 bolo zlepšiť postavenia uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „UoZ“) a znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „ZUoZ“) na trhu práce, zvýšiť zamestnateľnosť a zamestnanosť UoZ a ZUoZ podporou vytvárania pracovných miest, znížiť nezamestnanosť, osobitne dlhodobú nezamestnanosť a podporiť rozvoj miestnej a regionálnej zamestnanosti v najmenej rozvinutých okresoch s vysokou mierou evidovanej nezamestnanosti.

Hlavným prínosom projektu je zvýšenie zamestnateľnosti a zamestnanosti UoZ a ZUoZ, zníženie nezamestnanosti v okresoch, ktoré pred zapojením do projektu boli najmenej rozvinutými okresmi a dlhodobo vykazovali vysokú mieru evidovanej nezamestnanosti. Projekt tak prispel zároveň k znižovaniu regionálnych disparít.

Projekt sa realizoval prostredníctvom troch opatrení:

1. PODPORA VYTVÁRANIA PRACOVNÝCH MIEST PRE UOZ

Podpora spočívala v poskytnutí finančného príspevku zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijal do pracovného pomeru UoZ/ZUoZ z oprávnenej cieľovej skupiny na pracovný pomer najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času a na dobu minimálne 20 mesiacov. Zamestnávateľovi sa finančný

príspevok poskytoval najdlhšie po dobu 15 mesiacov, to znamená, že po uplynutí podpornej doby bol zamestnávateľ povinný udržať pracovné miesto po dobu minimálne 5 mesiacov (bez finančného príspevku). Finančný príspevok sa poskytoval zamestnávateľovi mesačne na úhradu 85 % celkovej ceny práce zamestnanca, najviac však vo výške minimálnej celkovej ceny práce ustanovenej na príslušný kalendárny rok, v ktorom sa príspevok poskytoval.

2. PODPORA VYTVÁRANIA PRACOVNÝCH MIEST U VEREJNÝCH ZAMESTNÁVATEĽOV

Išlo o poskytovanie finančného príspevku na podporu vytvárania pracovných miest vo vymedzených oblastiach zamestnávania. Ako napríklad v oblasti ochrany životného prostredia, aktivít sociálneho zamerania, starostlivosti o odkázané osoby vrátane detí, podpory ochrany a zachovania kultúrneho dedičstva, historických pamiatok, doplnkového vzdelávania detí a mládeže, rozvoja športových aktivít, v oblasti komunitnej práce a podobne. Finančný príspevok sa poskytol zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijal do pracovného pomeru UoZ/ZUoZ z oprávnenej cieľovej skupiny minimálne v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času. Finančný príspevok sa poskytoval najmenej počas 3 mesiacov a najviac počas 12 mesiacov v závislosti od dohodnutej doby trvania pracovného pomeru. Finančný príspevok sa poskytoval zamestnávateľovi mesačne na úhradu 95 % celkovej ceny práce

**AK TO NEVIEŠ POVEDAŤ,
NAPÍŠ TO.
SPOLU TO ZVLÁDNEME.**

zamestnanca, najviac však vo výške minimálnej celkovej ceny práce.

3. ZAMESTNÁM SA SÁM AJ V POĽNOHOSPODÁRSKEJ PRVOVÝROBE

Podpora spočívala v poskytovaní finančného príspevku na vytvorenie nového pracovného miesta pre samostatne zárobkovo činné osoby v rôznych odvetviach. Pracovné miesto bolo možné vytvoriť aj v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby. Povinnosťou bolo prevádzkovať

činnosť nepretržite najmenej dva roky. Finančný príspevok bol poskytnutý jednorázovo na začatie prevádzkovania SZČ maximálne vo výške 5 600 €.

VÝSLEDKY PROJEKTU

Celkovo sa prostredníctvom tohto projektu pomohlo 6841 osobám (plán bol 5402 osôb), z toho 2609 osôb bolo dlhodobo nezamestnaných a 1794 boli osoby vo veku nad 50 rokov.

NÁZOV PROJEKTU: SME SI ROVNÍ

ITMS KÓD: 312041AIR7

NÁZOV PRIJÍMATEĽA:

SLOVENSKÝ PARALYMPIJSKÝ VÝBOR

VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:

6 917 055,75 EUR

TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:

01.02.2020 – 30.11.2023

MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:

TRNAVSKÝ KRAJ, TRENČIANSKY KRAJ,
NITRIANSKY KRAJ, BANSKOBYSTRICKÝ
KRAJ, ŽILINSKÝ KRAJ, PREŠOVSKÝ KRAJ,
KOŠICKÝ KRAJ

Byť zdravotne znevýhodnený je náročné. Spoločnosť je nedostatočne informovaná o množstve prekážok, ktoré je potrebné dennodenne prekonávať. Podmienky by mali byť pre všetkých rovnaké, lebo vo svojej podstate sme si predsa všetci rovní. Osud sa nedá zmeniť, ale postoj áno. Silou ducha, vytrvalosťou a činmi.

Témou spoločenského postavenia a začlenenia do bežného života zdravotne znevýhodnených osôb sa zaoberá aj Slovenský paralympijský výbor prostredníctvom aktivít národného projektu SME SI ROVNÍ, ktorý sa realizoval od marca 2020 v rámci Operačného programu ľudské zdroje.

Hlavným cieľom projektu SME SI ROVNÍ bolo pilotné overenie inovatívneho systému sociálneho začleňovania osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „OZP“) zriadením siete centier včasnej pomoci, poradenstva a pohybovej motivácie pri odchode zo zdravotníckych alebo rehabilitačných zariadení.

Podstata projektu spočívala v overení efektívnosti fungovania inovatívneho systému včasnej pomoci a podpory pre zdravotne postihnuté osoby, predovšetkým osoby po náhlej zmene zdravotného stavu následkom úrazu alebo choroby, a to prostredníctvom celoplošne zavádzanej siete regionálnych centier. Centrá majú skvalitniť a zlepšiť prístup OZP k systému služieb poskytovaných pre OZP a zlepšiť možnosti pre ich aktívne začlenenie do spoločnosti prostredníctvom prístupu Peer to Peer support. V tomto prípade ide o pomoc poskytovanú OZP zo strany samotných OZP ako tzv. motivátorov.

OČAKÁVANIA PROJEKTU

Slovenský paralympijský výbor ako prijímateľ NFP v inovatívnom systéme v rámci projektu použil kombináciu motivácie k pohybu a motivácie k opätovnému spoločenskému a pracovnému uplatneniu s využitím pozitívnych osobných príkladov úspešného zapojenia sa do života motivátorov, spomedzi ktorých je viacero špičkových paralympijských športovcov.

VÝSLEDKY PROJEKTU

- 1156 osobám so zdravotným postihnutím boli poskytnuté individuálne služby motivátorov,
- zriadených 5 regionálnych centier včasnej pomoci (Kováčová, Žilina, Piešťany, Prešov, Košice) a jedno detašované pracovisko (Trenčín)
- zaškolených 52 zamestnancov projektu: motivátorov a motivátorov – mentorov
- zrealizovaných 27 skupinových aktivít
- celkom 119 účastníkov projektu, ktorých motivátori zapojili do skupinových aktivít
- vypracovaná a overená Metodika sociálneho

- začleňovania OZP v centrách individuálnou formou a skupinovú formou, Obsah a rozsah zaškolenia motivátorov a motivátorov – mentorov, podporné materiály pre skupinové aktivity
- spracovaných celkom 7 dotazníkov k aktivitám projektu,
 - vypracovaná odborná štúdia, ktorá hodnotí účinnosť a dopady inovatívneho systému sociálneho začleňovania OZP formou peer-to-peer support prostredníctvom centier včasnej pomoci, porovnáva ho s podobnými nástrojmi uplatňovanými v zahraničí a prináša odporúčania pre legislatívne úpravy a rozšírenie legislatívneho rámca poskytovaných sociálnych služieb o službu motivátorov.

Trvalá udržateľnosť výsledkov projektu je dosiahnutá tým, že päťdesiatdva osôb so zdravotným postihnutím zaškolených na pracovnú pozíciu motivátor alebo motivátor – mentor, z ktorých väčšina nadobudla prax v rámci projektu minimálne v rozsahu 2,5 roka, sú schopní naďalej vykonávať túto činnosť. Taktiež bola vypracovaná odborná štúdia, ktorá umožní vyhodnotiť užitočnosť a efektívnosť regionálnych centier včasnej pomoci a presadzovať legislatívne úpravy a ustálenie pozície motivátora na Slovensku.

Slovenský paralympijský výbor chce pokračovať ďalej a preto pripravuje zámer nového národného projektu SME SI ROVNÍ II.

<https://smesirovni.sk/>

NÁZOV PROJEKTU:
PODPORA A ZVYŠOVANIE KVALITY
TERÉNEJ SOCIÁLNEJ PRÁCE
ITMS KÓD: 312041Y376
NÁZOV PRIJÍMATEĽA:
IMPLEMENTAČNÁ AGENTÚRA MPSVR SR
VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:
34 598 800,09 EUR
TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
SEPTEMBER 2019 – JÚN 2023
MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
TRNAVSKÝ KRAJ, TRENČIANSKY KRAJ,
NITRIANSKY KRAJ, BANSKOBYSTRICKÝ
KRAJ, ŽILINSKÝ KRAJ, PREŠOVSKÝ KRAJ,
KOŠICKÝ KRAJ, BRATISLAVSKÝ KRAJ

Cieľom terénnej sociálnej práce je sprístupniť občanom žijúcim v rôznych sociálnych podmienkach existujúce spoločenské zdroje, umožniť im participáciu na rozhodovacích procesoch v spoločnosti a podporovať žiť kvalitnejší, dôstojný život.

Terénna sociálna práca je zameraná na prevenciu sociálneho vylúčenia alebo jeho prehlbovania,

na uľahčovanie života, zmierňovanie dopadov zlej sociálnej situácie: chudoby a sociálneho vylúčenia.

Cieľ projektu bol napĺňaný prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov, terénnych pracovníkov a odborných pracovníkov, ktorí ako zamestnanci spolupracujúcich obcí a mimovládnych organizácií boli metodicky koordinovaní regionálnymi koordinátormi Implementačnou agentúrou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Projekt nadväzuje na národný projekt Terénna sociálna práca v obciach realizovaný v rokoch 2012 až 2015 a Terénna sociálna práca v obciach I, realizovaný v rokoch 2015 až 2019. Nový prvok na základe doposiaľ realizovaných činností a aktivít je vznik pozícií – odborný pracovník/ odborná pracovníčka pre oblasť bývania, zamestnania alebo financií, ktorých úlohou bude aktívne pôsobiť v jednotlivých oblastiach nielen v priamej práci s jednotlivcom a komunitou, ale aj s jednotlivými aktérmi v príslušnej oblasti.

Ďalšie vybrané dôležité aktivity projektu:

- Aktualizácia štandardov terénnej sociálnej práce.

- Zvyšovanie profesionalizácie výkonu terénnej sociálnej práce prostredníctvom pravidelných samostatných tréningových celkov, lokálnych porád a pravidelnej supervízie.
- Vytvorenie praktickej odbornej príručky ponúkajúcej metodiky, odborné techniky a postupy zamerané na prácu s jednotlivcom a skupinou v sociálne vylúčených lokalitách.
- Sieťovanie a skvalitňovanie synergie všetkých pomocných profesií pôsobiach v sociálne vylúčených komunitách na lokálnej a regionálnej úrovni.
- Pokračovanie činnosti pracovnej skupiny zloženej zo širokého spektra odborníkov so zameraním na hľadanie synergie a navrhovanie spoločných politík v sociálne vylúčených komunitách na národnej úrovni.

Ako konkrétne pomáhali odborní pracovníci:

BÝVANIE: odborní pracovníci aktívne vyhľadávali cenovo dostupné nájomné byty, oslovovali potenciálnych nájomcov, podnecovali legalizáciu stavieb, či vysporiadanie pozemkov ako aj iniciovali programy ako „housing first“ či rôzne iné formy bývania – nájomné byty, svojpomocnú výstavbu, výstavbu a rekonštrukciu prestupného bývania a pod. Taktiež v teréne pomáhali pri bežnom chode domácností, skvalitňovaní bývania, riešení medziludských vzťahov, pomoc s vysporiadaním pozemkov a legalizáciou stavieb.

ZDRAVIE: vykonávali preventívne aktivity, sprevádzali klientov na lekárske vyšetrenia, v čase pandémie COVID-19 pomáhali pri registrácii na testovanie, očkovanie a pri získavaní certifikátov. Odborní pracovníci spolupracovali s obvodnými lekármi, napríklad ohľadom absolvovania povinného očkovania detí a mladistvých z marginalizovaných rómskych komunít, spolupracovali pri žiadostiach o vystavenie správ pre lekárov–špecialistov a pod. Taktiež objednávali na odbery, asistovali pri predpise liekov pre klientov, vybavovali sanitné vozidlo.

ZAMESTNANOSŤ: pomoc s vyhľadávaním voľných pracovných miest, so spracovaním žiadostí, životopisov, motivačných listov a príprava klientov na pracovné pohovory. Odborní pracovníci aktívne vyhľadávali a kontaktovali potenciálnych zamestnávateľov, motivovali ich v prospech zamestnávania osôb z MRK, či ľudí bez domova, scitlivovali aktérov vo vzťahu k ľuďom zo sociálne znevýhodneného prostredia, pôsobili ako kouč na pracovisku, podporovali klienta na pracovisku po dohode so zamestnávateľom a pod.

FINANCIE: odborní pracovníci boli nápomocní v oblasti oddlžovania klientov, v oblasti nevýhodných spotrebiteľských úverov, v exekučných konaniach, v osobných bankrotoch, a celkovo pôsobili v zmocňovaní a motivovaní

Výkon praktickej výučby študentov a študentiek z komunity znamená pre zúčastnených niekoľko hodín tvorivej a užitočnej práce v bezpečnom kruhu, obec Čelovec

človeka v súvislosti s finančnou disciplínou. Okrem toho terénni pracovníci spolupracovali s miestnymi potravinami a dohliadali na hospodárne nakupovanie klientov a klientiek.

PREVENCIA KRIMINALITY: poskytovanie intervencie smerujúce k zmierneniu a eliminácii negatívnych dôsledkov v oblasti sociálno-patologických javov, ako sú závislosti, zanedbávanie starostlivosti, záškoláctvo, priestupky a trestné činy.

ŠKOLSTVO: aktívnou spoluprácou s materskými a základnými školami vzbudzovali zvyšovanie záujmu o formálne vzdelávanie, podporovali plnenie povinnej školskej dochádzky, prípravu na trh práce. Snažili sa o zvýšenie hygienického povedomia, vysvetľovaním základných potrieb a predpokladov, ako napr. že každé dieťa má kde spať, každá mama má kde navariť obed, má svoj kuchynský kút a prístup k pitnej vode.

STYK S ÚRADMI: spolupráca s miestnymi Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny a Sociálnou poisťovňou pri vybavovaní žiadostí klientov, kompletizácii dokumentov a vysielanie k pracovníčkam jednotlivých oddelení. Napríklad išlo o pomoc s vybavovaním dávky v hmotnej núdzi a príspevkov, kompenzácií, príspevku na opatrovanie, so zaradením do evidencie UoZ, vybavovaním dôchodkov. Spolupracovali s Katastrálnym úradom ohľadom zmien v nájomných zmluvách k pozemkom pod obydliami, konzultácie ohľadom legalizácie stavieb a vyhotovení projektovej dokumentácie. Taktiež podporovali klientov pri žiadostiach o pripojenie elektriny.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE: spolupráca s obcami a šírenie osvedy u obyvateľov ako triediť odpad v osadách. Informovanie o zavedení kanalizácie a prístupu k pitnej vode prostredníctvom stojanov s nabíjacím čipovým systémom.

NÁZOV PROJEKTU:
FÉROVÉ BÝVANIE PRE ĽUDÍ
SO SKÚSENOSŤOU BEZDOMOVECTVA
ITMS KÓD: 312041BCJ5
NÁZOV PRIJÍMATEĽA: PROTI PRÚDU
VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:
193 412,98 €
TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
01.08.2021 – 30.11.2023
MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
BRATISLAVSKÝ KRAJ

Hlavným cieľom projektu bolo ukončovanie bezdomovectva ľudí bez domova prostredníctvom štandardného, stabilného a udržateľného dostupného nájomného bývania s finančnou, sociálnou a ďalšou podporou vychádzajúc z princípov Housing first.

Projekt podporoval ľudí, ktorí o svoj domov prišli, aby po traume bezdomovectva opäť dôstojne bývali a aby si bývanie v nájomnom byte udržali čo najdlhšie.

Prijímateľ realizoval projekt v dvoch úrovniach:

1. získanie a udržanie dostupného nájomného bývania najmenej pre šesť klientov najmenej v šiestich nájomných bytoch a uľahčenie prístupu k štandardnému, udržateľnému a samostatnému nájomnému bývaní cieľovej skupine projektu. Išlo o nasledovné činnosti:

- vyhľadávanie možností bývania,
- komunikácia s prenajímateľmi,
- riešenia predzmluvných a zmluvných vzťahov súvisiacich s bývaním/mediačné aktivity medzi prenajímateľmi a nájomníkmi,
- administratívno-technická pomoc,
- sprostredkovanie materiálnej a finančnej pomoci – príspevok na bývanie,
- komunikácia s verejnými inštitúciami, s odbornou i laickou verejnosťou o potrebách ľudí bez domova a možnostiach ich riešenia.

2. zotavenie, stabilizácia a rozvoj možností klienta pri získavaní a udržaní si nájomného bývania a ukončovaní bezdomovectva. Zahŕňalo nasledujúce činnosti:

- sociálne poradenstvo a sprevádzanie klienta,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- podpora a sprostredkovanie rôznorodej odbornej pomoci vzhľadom na potreby klientov, napr. psychologická, zdravotná, právna pomoc,
- komunitná práca – pomoc pri vytváraní priaznivých susedských vzťahov.

Výsledkom projektu bolo zabezpečenie šiestich nájomných bytov, ich sprostredkovanie klientom

a ich udržanie v bývaní prostredníctvom finančných príspevkov na bývanie a sociálnej a ďalšej odbornej podpory. Finančný príspevok sa mal poskytovať klientom podľa ich potreby, priemerne v rozsahu dvanásť mesiacov, čo je kritické obdobie pre zabývanie a stabilizáciu klienta v bývaní. Podľa potrieb klientov sa

poskytovanie príspevku mohlo predĺžiť alebo skrátiť na potrebnú dĺžku. Sociálna a ďalšia odborná podpora sa poskytovala klientovi dlhodobo – od vstupu klienta do služieb projektu až po ukončenie projektu a v prípade potreby klienta aj dlhšie.

www.notabene.sk

NÁZOV PROJEKTU:
SOFTVÉROVÉ RIEŠENIE NA JEDNODUCHÚ
KOMUNIKÁCIU PRE ZDRAVOTNE
POSTIHNUTÝCH

ITMS KÓD: 312041P195

NÁZOV PRIJÍMATEĽA: QINTEC A.S.

VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:
48 800,93 EUR

TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
1.10.2018 – 30.9.2019

MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
CELÉ ÚZEMIE SLOVENSKA

Projekt vznikol ako reakcia na potreby osôb so zdravotným postihnutím. Dôležitým podnetom pri tvorbe zámeru projektu bol nedostatok funkčných pomôcok pre deti so zrakovo a viacnásobným zdravotným postihnutím, ktoré by im pomáhali v bežnom živote. Cieľom teda bolo vyvinúť softvér a zariadenia, ktoré prispievajú k jednoduchej a intuitívnej komunikácii osôb so zdravotným postihnutím. Začal sa proces s vývojom, výrobou a testovaním.

Výsledkom bolo nové zariadenie easyPICK a softvér easyPICK, ktoré podporujú sociálnu integráciu osôb so zdravotným postihnutím, **pozitívne prispievajú k zvyšovaniu samostatnosti postihnutých osôb**, v prípade detí aj k potenciálnemu začleneniu do vzdelávacieho procesu.

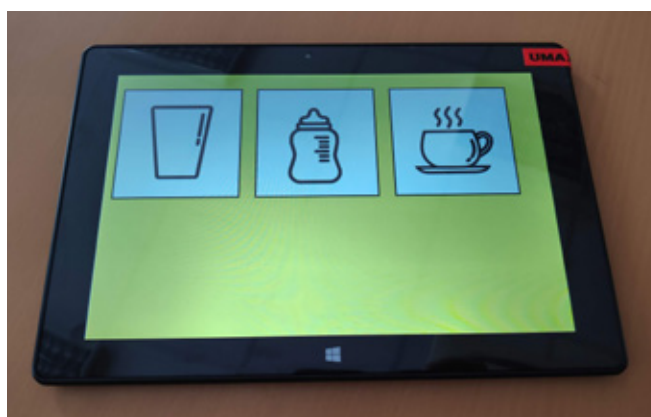
Vyvinutý softvér easyPICK a zariadenie easyPICK gateway slúžia na komunikáciu osôb a tiež aj na jednoduché ovládanie bežných zariadení v domácnosti.

Najväčšou pridanou hodnotou projektu je pozitívny dopad na schopnosť zrakovo a viacnásobne zdravotne postihnutých detí v ranom veku jednoducho a intuitívne komunikovať so svojím okolím. Taktiež im to umožní ovládať bežné a dostupné zariadenia v domácnosti, čím sa zlepšia ich sociálne

začlenenie a získajú možnosti porovnateľné so zdravými deťmi v ich veku, nadobudnú v niektorých smeroch samostatnosť a budú sa môcť začleniť do kolektívu svojich rovesníkov. Zároveň sa zvyšuje povedomie o situácii a právach ľudí so zdravotným postihnutím, najmä detí so zrakovým a viacnásobným zdravotným postihnutím, rozšíria a prehĺbia sa ich komunikatívne schopnosti, jemná motorika a IKT zručnosti.

Na fotografii vidieť dodávaný hardvér a príslušnú dokumentáciu určenú rodinám na testovaciu prevádzku. V každom odovzdanom tablete bola vytvorená vzorová konfigurácia tlačidiel, ktorú je možno vidieť na obrázku. Zároveň sa na obrázku nachádza zariadenie EasyPick Gateway, ktorý slúži na ovládanie inteligentných svetiel Philips HUE a na ovládanie ľubovoľných zariadení, ktoré je možno ovládať diaľkovým ovládačom, na čo slúži IR vysielateľ.

Na fotografii možno vidieť obrazovku tabletu, ktorá slúži na vyžiadanie si nápoja. V tejto konfigurácii si dieťa môže požiadať o čistú vodu, alebo mlieko alebo čaj. Každé tlačidlo následne odošle správu nastaveným kontaktom (rodič) a dieťaťu pre informovanie resp. upokojenie, zvukovo oznámi, že o chvíľu dostane svoj nápoj. Táto zvuková informácia je nahraná rodičom dieťaťa.

PODPORA A SPOLUPRÁCA

Trvalú následnú udržateľnosť výsledkov projektu vo veľkej miere podporuje aj spolupracujúca organizácia **Raná starostlivosť, n.o.** (<http://www.ranastarostlivost.sk/>), jediná organizácia poskytujúca včasnú intervenciu v SR, ktorá sa zameriava na zrakové znevýhodnenie u detí v ranom veku. **Vyvinuté nové zariadenie easyPICK a softvér easyPICK úspešne otestovali a inštalovali do rodín.** Skúsenosti z výchovy a vzdelávania detí so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením zúročuje v dennom sprevádzaní rodín s deťmi so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením v Bratislave a v širšom okolí, ako aj v Trnavskom, Trenčianskom a Banskobystrickom kraji. Organizácia poskytuje svoje služby **tzv. terénnou formou včasnej intervencie**, kedy poradca navštívi rodinu v domácom prostredí, nakoľko dieťa nie je vystavené stresu, je pokojnejšie a prístupnejšie spolupracovať, alebo **tzv. ambulantnou formou včasnej intervencie** v priestoroch centra.

Poslaním organizácie je pomoc rodinám podľa ich potrieb, čím podporujú rodičov,

zázemie dieťaťa ako aj samotné dieťa pri jeho špecifických potrebách. Odbornou podporou rodiny, funkčným vyšetrením a diagnostikou dieťaťa, aplikáciou stimulačných pomôcok a hier, transdisciplinárnym prístupom v spolupráci s odborníkmi a začleňovaním rodiny do komunity dosahujú zmiernenie dôsledkov zdravotného znevýhodnenia na život dieťaťa a zvyšujú kvalitu života rodiny ako celku. Aktuálne má Raná starostlivosť, n.o. v rámci činnosti Centra včasnej intervencie pre rodiny s deťmi so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením zaradených v programe dlhodobého sprevádzania 50 rodín z Bratislavského a Trnavského samosprávneho kraja. Tím organizácie je tvorený kvalifikovaný personálom, ktorý má dostatočné vzdelanie a dlhoročné skúsenosti s prácou s deťmi so zrakovým a viacnásobným zdravotným znevýhodnením.

Trvalá následná udržateľnosť výsledkov projektu je podporená v inštalácii ďalších zariadení do rodín, s ktorými organizácia spolupracuje.

www.easypick.sk

NÁZOV PROJEKTU:
SOFTVÉR NA TVORBU HMATOVÝCH
ORIENTAČNÝCH MÁP
ITMS KÓD: 312041N911
NÁZOV PRIJÍMATEĽA: AI-MAPS S.R.O.
VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:
46 090,71 EUR
TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
1.10.2018 – 30.9.2019
MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
BRATISLAVSKÝ KRAJ

Osoby so zrakovým postihnutím čelia vo svojom živote mnohým výzvam pri riešení každodenných aktivít. Jednou z nemalých prekážok je orientácia v neznámom priestore, ktorá je s absentujúcim zrakom jedným zo zdrojov výraznej diskriminácie zrakovo postihnutých.

Je preukázané, že použitie hmatových orientačných máp výrazne kompenzuje absentujúci zrak pri vytváraní mentálnej predstavy o okolitom priestore. Súčasný pokrok v informačných a komunikačných technológiách spôsobil revolúciu v používaní máp, ktoré sa stali všadeprítomné, avšak pre nevidiacich a slabozrakých sú aktuálne a kvalitné hmatové mapy stále nedostupné.

Vyvinutý softvér easyPICK a zariadenie easyPICK gateway slúžia na komunikáciu osôb a tiež aj na jednoduché ovládanie bežných zariadení v domácnosti.

Cieľom projektu Softvér na tvorbu hmatových orientačných máp bolo prispieť k eliminácii diskriminácie osôb s ťažkým zrakovým postihnutím vytvorením webového softvéru pre automatizovanú tvorbu výstupov pre 3D reprodukciu hmatových navigačných máp.

Taktiež bolo cieľom vytvoriť špecializovanú metodiku kartografickej reprezentácie priestoru a objektov dôležitých pre orientáciu v ňom v hmatovej mape, vytvoriť softvér ktorý bude schopný automatizovane generovať výstupy pre 3D reprodukciu hmatovej mapy a otestovať možnosti 3D reprodukcie z pohľadu nákladov, časovej náročnosti vyhotovenia a čitateľnosti výslednej mapy a vytvoriť register miest s inštalovanou hmatovou mapou.

Projekt bol realizovaný v priestoroch prijímateľa internými zamestnancami, ktorých doplnil špecialista z oblasti kartografie. Vývoj a testovanie softvéru aj výsledných hmatových máp prebiehalo v testovacej lokalite OC Centrál v Bratislave a v podchode na Trnavskom mýte v Bratislave. Vďaka tomu správcovia verejných priestranstiev získali nástroj na vytvorenie hmatových máp, ktoré umiestnia v predmetnom priestore, čím napomôžu nevidiacim a slabozrakým osobám k jednoduchšej orientácii.

AKTIVITY PROJEKTU

Analýza požiadaviek: V rámci aktivity bola vykonaná analýza požiadaviek, jednotlivých komponentov systému a návrh užívateľského rozhrania systému ako aj spísané požiadavky na prácu so systémom vo forme prípadov použitia. Výsledky analýzy slúžili pre vývoj systému.

Analýza vstupných a výstupných súborov: V rámci tejto aktivity boli získané a následne analyzované vzory vstupných súborov. Následne sa vykonala analýza potrebných formátov pre 3D tlač a možnosti konverzie medzi jednotlivými typmi.

Návrh kartografického modelu: Vykonali sa návrhy mapových znakov pre reprezentáciu objektov ako aj návrh povinných a nepovinných vrstiev mapy.

Návrh riešenia systému: Vykonala sa technická analýza komponentov systému a prepojení medzi nimi. V rámci aktivity sa analyzovali možnosti dostupných nástrojov a knižnic na tvorbu systému.

Vývoj systému: Vytvorili sa nasledovné komponenty: nahratie a spracovanie vstupných údajov, aplikovanie navrhnutých pravidiel kartografickej generalizácie, komponent na zobrazenie nahratých údajov a prácu s nimi, komponent na aplikáciu Braillovho písma a na konverziu údajov do formátu potrebného pre 3D tlač.

Výroba vzorky a pilotné odskúšanie cieľovou skupinou: Vykonala sa 3D tlač vzoriek navrhnutých hmatových mapových znakov, ktoré slúžili na testovanie cieľovou skupinou.

Prezentácia na domácom trhu: organizácia semináru a vytvorenie stránky o projekte <http://sthorm.ai-maps.com/>.

VÝSLEDOK PROJEKTU

Výstupom projektu je webová platforma, ktorá umožňuje širokej verejnosti nahrať vstupné údaje (formát .DXF). Tieto sa následne automatizovane zgeneralizujú podľa kartografického modelu navrhnutého v rámci projektu. Takto upravené údaje si užívateľ vie

pomocou interaktívneho editora priamo vo webovom prehliadači modifikovať a vytvoriť tak podklad pre 3D tlač hmatovej orientačnej mapy. Webová platforma taktiež umožňuje vytvorený model exportovať vo formáte vhodnom pre 3D tlač (.STL). V rámci projektu bola taktiež vytvorená metodika popisujúca správne nastavenie 3D tlače doplnená o vzorové dáta. Vytvorená webová platforma je voľne dostupná prostredníctvom webovej stránky projektu, pričom celá infraštruktúra je prevádzkovaná na serveroch zakúpených vďaka projektu. Webová platforma je dostupná na: <http://sthorm.ai-maps.com/>.

NADVÄZNOŠŤ PROJEKTU

Po skončení projektu budú naďalej prebiehať aktivity za účelom propagácie výsledkov projektu. Taktiež budú oslobované relevantné spoločnosti a organizácie a podnecované na využívanie webovej platformy na tvorbu hmatových orientačných máp. Žiadateľ plánuje v rámci ďalšieho rozvoja zlepšovať a rozširovať funkcionality webovej platformy vytvorenej v rámci projektu.

„Ukážka výtlačkov, ktoré slúžia na testovanie navrhnutého kartografického modelu. Na výtlačkoch je možné vidieť navrhnuté hmatové znaky ako aj použité Braillove písmo. Výtlačky sú zhotovené z rôznych typov tlačového materiálu, pričom sa hodnotí kvalita tlače a dotkový vnem jednotlivých materiálov.“

2. ZLEPŠENIE PRÍSTUPU K CENOVU PRÍSTUPNÝM, TRVALO UDRŽATEĽNÝM A KVALITNÝM SLUŽBÁM VRÁTANE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI) A SOCIÁLNYCH SLUŽIEB VŠEOBECNÉHO ZÁUJMU

PRECHOD Z INŠTITUCIONÁLNEJ NA KOMUNITNÚ STAROSTLIVOSŤ

Inštitúcie boli v minulosti považované za najlepší spôsob starostlivosti o deti a dospelých s rôznymi potrebami. Slovenské aj medzinárodné skúsenosti dokazujú, že inštitucionálna starostlivosť neumožňuje takú kvalitu života ako kvalitné služby v komunite. Navyše, inštitucionálna starostlivosť často znamená celoživotné sociálne vylúčenie a segregáciu. Z toho dôvodu Slovenská republika pristúpila k prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť.

Ciele projektov v tejto oblasti:

- viac poskytovať **sociálne služby ambulantnou a terénnou formou** na úrovni komunity,
- viac **nových zariadení sociálnych služieb** s pobytovou formou na komunitnej úrovni,

– viac **detí umiestnených v náhradnom prostredí** na komunitnej úrovni ako v detských domovoch – napr. vo formálnej starostlivosti príbuzných a blízkych, pestúnskej starostlivosti, predosvojiteľskej starostlivosti, v osobnej starostlivosti poručníka, v profesionálnych rodinách a v samostatných skupinách v rodinných domoch alebo bytoch.

Cieľom výzvy **Podpora deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb** bola podpora prechodu klientov z existujúcich zariadení sociálnych služieb do komunitných služieb. Oprávnenými žiadateľmi boli verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb. Projekty prebiehali prostredníctvom práce s klientom a jeho rodinou a taktiež vzdelávaním a praxou zamestnancov zariadení pri prechode z inštitucionálnej starostlivosti na komunitné služby. V rámci tejto výzvy bolo **zazmluvnených trinásť dopytovo orientovaných projektov**.

Cieľom výzvy **Podpora opatrovateľskej služby** bolo vytvorenie podmienok pre poskytovanie domácej opatrovateľskej služby s cieľom zabezpečiť zotrvanie osôb odkázaných na pomoc iných v rodinnom prostredí. Zámerom bolo zabezpečiť dostupnosť domácej opatrovateľskej služby pre čo najväčší počet občanov a predchádzať ich umiestňovaniu v pobytových zariadeniach sociálnych služieb. Vďaka projektom mohli obce, mestá, občianske združenia či neziskové organizácie poskytujúce sociálne služby požiadať o nenávratný finančný príspevok. Financie z eurofondov im tak pomohli pokryť náklady na zabezpečenie domácej opatrovateľskej služby a mzdy pre kvalifikované opatrovateľky a opatrovateľov. V rámci tejto výzvy bolo **úspešných a schválených 296 žiadostí o nenávratný finančný príspevok**.

VYTVORENIE ŠTANDARDOV V ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Jednou z hlavných príčin nízkej efektívnosti slovenského zdravotníctva sú nedostatky v medicínskej prevencii a chýbajúce, resp. nedostatočné jednotné štandardy pre diagnostiku a liečbu ochorení.

Dostupná kvalitná a účinná prevencia je základným predpokladom zlepšovania nákladovej efektívnosti zdravotníctva. Chýbajúce jednotné postupy pre výkon

preventívnych prehliadok znižujú účinnosť medicínskej prevencie. Nízkou dostupnosťou kvality a efektívnosti v poskytovaní zdravotnej starostlivosti rovnako ovplyvňuje aj fakt neexistencie alebo nedostatočného spracovania jednotných klinických postupov, ktoré by reflektovali najnovšie poznatky v medicíne a zabezpečovali účinné prepojenie postupov klinickej liečby na všetkých úrovniach poskytovania zdravotnej starostlivosti s dôrazom na posilnenie kompetencií v primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti.

Od projektov v tejto oblasti sa očakáva:

- zavedenie **jednotných klinických postupov** pre diagnostiku a liečbu najzávažnejších a najčastejších sa vyskytujúcich ochorení na všetkých úrovniach poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- **zníženie podielu pacientov** odporučených z úrovne primárnej zdravotnej starostlivosti na vyšetrenie do vyšších úrovní zdravotnej starostlivosti,
- zavedenie **jednotných postupov pre výkon prevencie** na úrovni primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti zameraných na účinnú prevenciu spoločensky najzávažnejších druhov ochorení,
- zvýšenie podielu pacientov, ktorí absolvovali **preventívnu prehliadku** u lekára pre dospelých.

NÁZOV PROJEKTU: PODPORA PROCESOV TRANSFORMÁCIE V CSS – AVE

ITMS KÓD: 312041CBB8

NÁZOV PRIJÍMATEĽA: CENTRUM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB - AVE

VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:

**TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
18.08.2022 – 30.11.2023**

**MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
TRENČIANSKY KRAJ**

Cieľom transformácie bolo postupnými krokmi nastaviť nový model v poskytovaní sociálnych služieb s ohľadom na podporu nezávislého života ľudí v komunite. Na proces transformácie bolo potrebné pripraviť jednak prijímateľov čiže klientov zariadení sociálnych služieb, ďalej zamestnancov týchto zariadení a taktiež bolo potrebné zabezpečiť podporu implementácie a praktickej realizácie tejto transformácie.

Transformácia v sociálnych službách je priestorom, kde sa pre klienta-prijímateľa otvárajú možnosti opätovne sa začleniť do spoločnosti a komunity a žiť bežným spôsobom života tak, ako všetci ostatní.

Kľúčovou rolou projektu, ktorá participovala naprieč všetkými čiastkovými aktivitami projektu, bola osoba zodpovedná za implementáciu transformačného plánu, t.j. manažér pre transformáciu. Spolu s vedením a v súlade s Predmetom podpory a transformačným plánom oslovili a iniciovali spoluprácu s externými konzultantmi. Títo priamo zabezpečovali alebo sa podieľali s vedením projektu na nastavovaní aktivít realizovaných v období realizácie projektu.

PRIÍPRAVA PRIJÍMATEĽOV NA PROCES TRANSFORMÁCIE

Príprava prijímateľov na proces zmien bola a samozrejme zostáva jednou z kľúčových úloh procesu transformácie. Pre ľudí, ktorí väčšinu svojho života prežili v inštitúcii, je každá zmena veľmi náročná. V rámci aktivity boli prijímatelia pripravovaní na nový spôsob života v najrozmanitejších oblastiach či situáciách formou spoločných a individuálnych stretnutí. Napríklad formou poradenstva a podpory, formou učenia výberu z viacerých možností, spôsobu nadväzovania kontaktov, návštev vo fungujúcej chránenej dielni alebo sociálnom podniku. Klienti sa zúčastnili rôznych vzdelávaní, ktoré súviseli s rozvojom potrebných kompetencií – samostatnosť komunikácia, pracovné či základné technické zručnosti, sociálne zručnosti, zdravotná gramotnosť a podobne.

V oblasti prípravy klientov na transformáciu bol kľúčový:

- individuálny prístup ku klientovi, eliminácia obáv zo zmeny, motivácia, podpora k samostatnosti,
- spolupráca s rodinnými príslušníkmi, ich získanie pre transformáciu a aktívne zapojenie do procesu transformácie,
- spolupráca s komunitou, využívanie komunitných služieb podporujúcich denné aktivity, podporných služieb zamestnanosti, sieťovanie služieb.

PODPORA A PRÍPRAVA ZAMESTNANCOV ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Jednou z premís transformácie je, že zamestnanec zariadenia sociálnych služieb sa mení na poradcu. Pre uskutočnenie zámeru zmeny klienta z prijímateľa na občana je nevyhnutné mať tím zamestnancov, ktorí zvládnu proces transformácie na profesionálnej úrovni. Vzdelávaním, zvyšovaním kvalifikácie a využívaním supervízie u zamestnancov sa podporí zmena prístupu ku klientom na vzťah partnerský, založený na dôvere a rešpektovaní individuality klienta.

PODPORA IMPLEMENTÁCIE TRANSFORMAČNÉHO PLÁNU A PRAKTICKEJ REALIZÁCIE TRANSFORMAČNÉHO PROCESU

Podpora implementácie transformačného plánu a praktickej realizácie transformačného procesu bola spojená predovšetkým s využívaním kapacít odborných konzultantov v oblastiach súvisiacich s procesom deinštitucionalizácie. Do projektu boli prizvaní

pri zavádzaní, resp. príprave na aplikáciu opatrení na zavádzanie nových či inovovaných služieb reflektujúc na strategickú víziu zakotvenú v transformačnom pláne. Ich podpora bola využitá v rôznych oblastiach práce s klientom a so zamestnancom, počínajúc sociálnymi aspektami, cez organizačné, legislatívne, personálne až po aspekty technického charakteru.

„Pri transformácii je najdôležitejšie pripraviť na zmeny klientov – prijímateľov sociálnych služieb.“

NÁZOV PROJEKTU:
 PRECHOD KU KOMUNITĚ
 ITMS KÓD: 312041CBP5
 NÁZOV PRIJÍMATEĽA: CENTRUM
 SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
 VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:
 77 160,75 EUR
 TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
 1.10.2022 – 30.11.2023
 MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
 TRENČIANSKY KRAJ

Cieľom projektu Prechod ku komunite je pripraviť prijímateľov sociálnej služby a zamestnancov na komunitné poskytovanie sociálnej služby.

1. **Príprava prijímateľov sociálnej služby** pozostávala v zlepšení zručností v komunikácii s okolím, v bežnom každodennom živote v spoločnosti. Taktiež v oblasti aktivizácie, poprípade zamestnávania. Aktivity boli vedené umocňovaním prítomných schopností, vedomostí, zručností a správnych návykov, splnomocňovaním, posilňovaním sebarozhodovania, zlepšeniu komunikácie a vzájomného spolunažívania. Snahou bolo zvýšiť kontakt prijímateľov s komunitou – s „vonkajším svetom“, smerovanie aktivít s prijímateľmi nielen do vnútra zariadenia, ale i z vnútra von, do komunity.

Aktivizácia prijímateľov prebiehala formou jednotlivých činností, ktoré smerovali **k zníženiu miery odkázanosti, zvýšeniu samostatnosti** prijímateľov v samoobslužných činnostiach.

Išlo napríklad o tieto aktivity:

- **hry** zamerané na rozprávanie či zlepšenie pamäte, ako napr. pexeso s pomenovaním obrázkov, skladanie slov,
- **nácvik situácií** – inscenačné hry, ktoré vedú k praktickému využitiu v reálnom živote, či už vybavovaniu úradných záležitostí, napr. získanie výmeru o výške dôchodku, k zlepšeniu komunikácie,

- ale aj k splnomocňovaniu, posilňovaniu sebarozhodovania,
- **práca s výpočtovou technikou** – získavanie a osvojovanie nových zručností s osobným počítačom, tabletom, notebookom, vďaka ktorým dochádza k zlepšeniu komunikácie so svojimi blízkymi a v konečnom dôsledku k posilneniu sebarozhodovania a sebadôvery.
- **mediálna gramotnosť** – realita každodennej spleti informácií, ktoré sa dostávajú ku klientom prostredníctvom televízie, rozhlasu, tlače, ale i rodinných príslušníkov vyvolávajú nejednakrát pocit zmätenosti z toho, čo je pravda a čo nie. Tejto problematike bolo vhodné venovať pozornosť výberom vhodnej aktivity.
- **exkurzie a výlety** majú vplyv na **posilnenie orientácie v prostredí**, komunikáciu, vzájomnú spoluprácu a spolunažívanie, pomoc, rešpektovanie druhých,
- **rozvíjanie finančnej gramotnosti** prostredníctvom hry – monopoly, nákupmi na výletoch
- **mobilita spojená s vybavením si svojho lekárskeho vyšetrenia** – dochádza k zlepšeniu sociálnych zručností, posilňovaniu sebarozhodovania a sebadôvery.

2. **Príprava zamestnancov** v oblasti transformácie poskytovanej sociálnej služby pozostávala z aktivít vo sfére vzdelávania, získavania nových pracovných skúseností a zručností, udržiavania zdokonaľovania a dopĺňania požadovaných vedomostí a schopností potrebných na vykonávanie pracovných činností v oblasti sociálnych služieb. Vzdelávanie sa týkalo oblasti ľudských práv a slobôd, podpory nezávislého života, komunikácie, aktivizácie.

3. **Podpora implementácie transformačného plánu** a praktickej realizácie transformačného procesu v zariadení sociálnych služieb. Jedným z krokov tejto aktivity bola možnosť zorganizovania exkurzie do obdobného zariadenia. Takto bolo možné získať kvalitné podnety a návrhy z dobrej praxe. Koordinácia aktivít bola v kompetencii zamestnanca zabezpečujúceho výkon transformačného plánu.

4. **Supervízia** pre zamestnancov zariadení sociálnych služieb predstavuje nezanedbateľnú a dôležitú súčasť práce pomáhajúcich profesií. Je jedným z prostriedkov, ktoré môžu viesť k zvýšeniu kvality poskytovaných služieb a skvalitnenia práce s ľuďmi prostredníctvom získania nadhľadu na vykonávanú prácu, jej spôsob, tiež sebareflexie a sebapoznania. V zariadení ide o tímovú prácu. K jej skvalitneniu a zároveň zlepšeniu atmosféry v tíme bola využívaná skupinová ako aj individuálna supervízia.

VÝSLEDKY PROJEKTU:

Realizácia projektu prispela k naplneniu cieľov projektu a to tak, že zamestnanci zariadenia porozumeli cieľom transformácie, uvedomili si významnú úlohu v týchto procesoch. Z pohľadu prijímateľov sociálnej služby sa podarilo rozbehnúť aktivity súvisiace s prípravou vhodných klientov zariadenia na samostatnosť a existenciu mimo zariadenia. Ide o prebiehajúci proces a pokiaľ sú klienti v zariadení, ich príprava musí zodpovedne pokračovať ďalej.

NÁZOV PROJEKTU: PODPORA
DEINŠTITUCIONALIZÁCIE ZARIADENÍ
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

ITMS KÓD: 312041BQW2

NÁZOV PRIJÍMATEĽA: „MÔJ DOMOV“,
ZARIADENIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
TOPOĽČANY

VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:
89 344, 02 EUR

TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
01. 05. 2022 - 30. 11. 2022

MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
NITRIANSKY KRAJ

Cieľom projektu bola najmä príprava prijímateľov pobytových celoročných sociálnych služieb na samostatný život v komunite s potrebnou mierou podpory. Podpora samostatnosti a nezávislosti prijímateľov sociálnych služieb prebiehala pri bežných denných aktivitách – nácvik zabezpečovania nákupov, varenie a príprava stravy, upratovania, hospodárenie s finančnými prostriedkami.

Projekt sa zameriaval na štyri hlavné oblasti podpory, a to:

- rozvoj **mobility prijímateľov** – orientácia

v komunite, orientácia v cestnej premávke, využívanie autobusovej a vlakovej dopravy, riešenie krízových situácií pri preprave, finančná gramotnosť, schopnosť bezpečne sa presúvať z bodu A do bodu B, osvojovanie si pravidiel cestnej premávky pri jazde na bicykli, nácvik bezpečného pohybu v cestnej premávke,

- rozvoj **komunikačných zručností** – schopnosť asertívne vyjadriť svoj názor, schopnosť rozumieť informácii, schopnosť požiadať o pomoc, nácvik optimálnej komunikácie, nadväzovanie nových interakcií, nácvik komunikácie v inštitúciách ako pošta, banka a pod.
- rozvoj **sociálnych zručností** – schopnosť spolupracovať, schopnosť presadiť sa, schopnosť nadväzovať rovnocenné vzťahy, schopnosť tolerancie, využitie učenia sa spätnej väzby, nácvik a využívanie sociálnych vzťahov priamo v komunite,
- rozvoj **profesijných zručností** – aktivizácia k činnostiam zameraným na profesijnú orientáciu, rozvoj zručností pri sebaobslužných činnostiach, nácvik činností súvisiacich so starostlivosťou o domácnosť, spoznávanie rôznych činností a aktivít v komunite.

Ďalším cieľom projektu bolo zriadenie novej sociálnej služby Podpora samostatného bývania, ako terénnej sociálnej služby a následne

presťahovanie prijímateľov do ich bytov
a poskytovanie tejto sociálnej služby v ich domácnostiach.

AKTIVITY S KLIENTAMI:

- Nácvik so sprievodom presunu z bodu A do bodu B
- Nácvik komunikácie v modelových situáciách – u lekára, na úrade, pošte, v autobuse
- Nácvik komunikácie v reálnych podmienkach v komunite
- Podpora finančnej gramotnosti – hospodárenie s finančnými prostriedkami, plánovanie, sporenie
- Orientovanie sa v bankových operáciách a ponuke produktov
- Spolupráca pri plnení individuálnych cieľov
- Nácvik činností starostlivosti o domácnosť – pranie, žehlenie, upratovanie
- Podpora nadväzovania vzťahov v komunite – susedské vzťahy
- Nácvik cestovania – príprava, balenie si osobných vecí, autobusová a vlaková preprava

- Nácvik fungovania v malej skupine, schopnosť presadiť sa, povedať si svoj názor

VÝSLEDKY PROJEKTU

Zriadenie novej terénnej sociálnej služby
Podpora samostatného bývania s kapacitou šesť prijímateľov, umožnila poskytovať sociálne služby prijímateľom, ktorí predtým boli prijímateľmi pobytovej sociálnej služby. Od začiatku realizácie projektu sa štyria prijímatelia zamestnali v chránenej dielni, teda sa ekonomicky osamostatnili.

Vďaka projektu sa pre zamestnancov zabezpečila Stáž v deinštitucionalizovanom zariadení sociálnych služieb Domov bez zámku, Náměšť nad Oslavou, kde sa oboznámili s ich praktickými desaťročnými skúsenosťami z prechodom z inštitucionálnej starostlivosti ku komunitnej starostlivosti. Projekt umožnil tiež vzdelávanie zamestnancov v odborných metódach práce s prijímateľmi sociálnych služieb a taktiež sa mohli zakúpiť pomôcky na prácu s prijímateľmi.

NÁZOV PROJEKTU: PODPORA
OPATROVATEĽSKEJ SLUŽBY

ITMS KÓD: 312041R561

NÁZOV PRIJÍMATEĽA:
SPIŠSKÁ KATOLÍCKA CHARITA

VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP: 484 500 EUR

TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
01.01.2019 – 30.06.2020

MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Rodinné prostredie je pre človeka v každom veku dôležité a zohráva pre neho významnú úlohu. Udržanie zdravotne znevýhodnených osôb v domácom rodinnom prostredí má veľký pozitívny dopad na kvalitu ich životov. Človeku je najprirodzenejšie starnúť a dožiť v rodinnom prostredí, ktoré pozná. Neustále sa zvyšujúci vek odchodu do dôchodku spôsobuje, že vo veľkej miere sú občania s ťažkým zdravotným postihnutím, s nepriaznivým zdravotným stavom a seniori odkázaní len na svoje vlastné sily a schopnosti. Zhoršený zdravotný stav a staroba majú za následok obmedzenia, ktoré znižujú nielen kvalitu života, ale aj v značnej miere ovplyvňujú samostatnosť. Hlavnou aktivitou projektu je poskytovanie opatrovateľskej služby, ktoré prebieha v zmysle zákona o sociálnych službách. Opatrovateľská služba bola poskytovaná v Prešovskom kraji, v okresoch Poprad, Kežmarok, Levoča a Stará Ľubovňa.

Cieľovou skupinou boli deti (maloleté osoby) a plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytujú sociálne služby a zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore.

Cieľom dopytovo-orientovaného projektu „Podpora opatrovateľskej služby“ bolo zabezpečiť dostatočnú starostlivosť odkázaným prijímateľom opatrovateľskej služby v domácom prostredí. Zotrvanie prijímateľom sociálnej služby v domácom prostredí so zámerom prechádzať umiestneniu do sociálnych zariadení pobytovej formy. Výkon opatrovateľskej služby bol zabezpečený od 1.1.2019 **päťdesiatimi**

opatrovateľkami, ktoré spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre výkon opatrovateľskej služby v zmysle zákona o sociálnych službách, boli zamestnané na pracovnú zmluvu s presne stanoveným týždenným časom s dôrazom na dodržiavanie práv vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov.

Opatrovateľská služba bola orientovaná na potreby prijímateľa v prirodzenom prostredí **poskytovaním sebaobslužných, úkonov starostlivosti o domácnosť, základných sociálnych aktivít** a dohľadom nad uvedenými činnosťami prijímateľov.

Poskytovaná opatrovateľská služba zachovávala a rozvíjala podmienky na dôstojný život klientov a tým sa predchádzalo inštitucionálnej starostlivosti a umiestneniu prijímateľov sociálnej služby do zariadení.

V priebehu realizácie projektu „Podpora opatrovateľskej služby“ bola poskytovaná opatrovateľská služba 88 prijímateľom sociálnej služby, ktorí boli na ňu odkázaní. Väčšina prijímateľov a ich rodinných príslušníkov hodnotila poskytovanie opatrovateľskej služby pozitívne, ocenili prácu opatrovateľiek a o pokračovanie v poskytovaní opatrovateľskej služby žiadali aj naďalej.

NÁZOV PROJEKTU:
OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA SČK
MICHALOVCE

ITMS KÓD: 312041R313

NÁZOV PRIJÍMATEĽA: SLOVENSKÝ
ČERVENÝ KRÍŽ, ÚZEMNÝ SPOLOK
MICHALOVCE

VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP: 148 200,00 €

TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
01.01.2019-28.02.2021

MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Cieľom projektu Opatrovateľská služba SČK Michalovce bolo:

- zachovanie ľudskej dôstojnosti,
- posilnenie sebestačnosti,
- eliminácia sociálneho vylúčenia a začlenenie do spoločnosti podľa individuálnych potrieb klientov, ako aj ich aktivizácia na základe individuálnych schopností,
- umožniť klientom zotrvať v prirodzenom rodinnom prostredí a odľahčiť rodinných príslušníkov, ktorí okrem iného nebudú nútení vzdať sa zamestnania,
- prispieť k rozvoju finančne dostupných sociálnych služieb pre seniorov, osamelo žijúcich a osoby s nepriaznivým zdravotným stavom, ktorí potrebujú domácu asistenciu pri bežných úkonoch každodenného života,
- rôzne spoločenské, kultúrne a iné aktivity pozitívne ovplyvnia život klientov, pričom si môžu časť dňa organizovať podľa svojich predstáv, bez ohľadu na zdravotné postihnutie, čo je dôležité pri zabezpečení psychickej rovnováhy klienta a jeho spokojnejší život.

Na plnenie cieľov projektu bolo nevyhnutné zamestnať minimálne 12 ľudí s príslušným vzdelaním pre 10 až 20 klientov. Projekt bol realizovaný prostredníctvom nasledovných aktivít:

- poskytovanie opatrovateľskej služby **priamo v domácnosti klientov** v mestách a obciach okresov Michalovce a Sobrance kvalitne, na odbornej úrovni, v spolupráci s rodinou aj samosprávou, s garanciou rovnakého prístupu

k mužom a ženám (zamestnancom i klientom) a vylúčením akejkoľvek diskriminácie na základe pohlavia, rasy, zdravotného znevýhodnenia, a pod.

- pri realizácii opatrovateľskej služby prihliadať predovšetkým na rešpektovanie **osobných potrieb, schopností, záujmov a zdravotného stavu** klienta.
- vykonávané úkony v domácnostiach najmä starších osôb a ľudí so zdravotným postihnutím zahŕňajú **asistenciu pri každodenných rutinných činnostiach**, ako napr. pri osobnej hygiene, stravovaní, dohliadanie na dodržiavanie pitného režimu, sprievod na toaletu, pomoc pri vyzliekaní, obliekaní, sprevádzanie pri chôdzi, pomoc pri vstávaní z lôžka, dodržiavanie liečebného režimu v domácom prostredí, nákup a donášku liekov, aplikácia mastí, odmeranie krvného tlaku, nákup potravín, prípravu jedla, varenie, resp. zohrievanie jedla, donáška jedla do domu, umytie riadu, bežné udržiavanie poriadku v domácnosti,
- **výpomoc pri základných sociálnych aktivitách** opatrovaného, ako je sprievod na lekárske vyšetrenie, na vybavenie úradných záležitostí, pri záujmových a iných činnostiach.

Najväčším benefitom tohto projektu je individuálny prístup ku klientovi v jeho prirodzenom domácom prostredí, ktorý tak posilňuje občiansku dôstojnosť opatrovaných.

Vďaka tomuto projektu:

- bola opatrovateľská služba **poskytovaná** v mestách Michalovce, Sobrance a ôsmich obciach regiónu, **kde chýbalo jej pokrytie** miestnou samosprávou – Pinkovce, Jovsa, Hažín, Závadka, Bracovce, Lastomír, Pozdišovce, Krásnovce
- sa **zamestnalo 14 ľudí** – 13 opatrovateľiek a 1 opatrovateľa, z toho 10 na plný a 4 na polovičný úväzok
- bola opatrovateľská služba **poskytnutá 18 klientom** – medzi ktorými bolo 10 žien a 8 mužov
- opatrovateľská služba pomohla pri vytváraní **komplexnejšej siete** už poskytovaných sociálnych služieb
- bolo prijímateľovi sociálnej služby umožnené **žiť vo svojom prirodzenom prostredí** so

zachovaním dostatočnej starostlivosti a podpory,

- je **uľahčený prechod** z inštitucionálnej starostlivosti do komunitnej starostlivosti,
- sa **znížila pasivita a závislosť** cieľovej skupiny,
- bolo možné **riešiť nepriaznivú životnú situáciu klientov** s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom,
- bol **využitý vzdelaný ľudský potenciál** – vyškolené opatrovatelky s akreditovaným

kurzom SČK v Michalovciach, ktoré sa uplatnili v praxi a zaradili do pracovného procesu.

Najväčším benefitom tohto projektu je individuálny prístup ku klientovi v jeho prirodzenom domácom prostredí, ktorý tak posilňuje občiansku dôstojnosť opatrovaných. Po skončení projektu sa preto prijímateľ projektu snaží o pokračovanie a zachovaniu kontinuity v poskytovaní opatrovateľskej služby.

NÁZOV PROJEKTU: TVORBA NOVÝCH
A INOVANÝCH ŠTANDARDNÝCH
KLINICKÝCH POSTUPOV
A ICH ZAVEDENIE DO MEDICÍNSKEJ PRAXE
ITMS KÓD: 312041J193

NÁZOV PRIJÍMATEĽA: MINISTERSTVO
ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:
3 096 540,79 EUR

TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
1.04.2017 - 30.11.2023

MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
TRNAVSKÝ KRAJ, TRENČIANSKY KRAJ,
NITRIANSKY KRAJ, BANSKOBYSTRICKÝ
KRAJ, ŽILINSKÝ KRAJ, PREŠOVSKÝ KRAJ,
KOŠICKÝ KRAJ

Hlavným cieľom národného projektu tvorby
štandardných postupov a ich zavedenie
do medicínskej praxe. Zámerom je zvyšovanie
kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti,
rovnaký prístup, zlepšenie systému

zdravotníctva prostredníctvom štandardných
klinických postupov a preventívnych postupov,
označovaných aj ako guideliney na národnej
úrovni. Projekt bol určený pre zdravotníckych
pracovníkov a poskytovateľov zdravotnej
starostlivosti.

Úspech zdravotného systému sa odvíja aj
od informovanosti a zdravotnej gramotnosti
samotných pacientov. Za týmto účelom vznikli
infografiky na vybrané témy pod záštitou
Ministerstva zdravotníctva SR v spolupráci
s Farmaceutickou fakultou Univerzity
Komenského a odborníkmi z medicínskej praxe.

Prehľadné infografiky pacientov
upozorňujú, na čo dbať pri starostlivosti
o vybrané problémy:

- Poruchy imunity v dospelosti,
- Adolescenti a lieky,
- Telesná hmotnosť a zdravie,
- Spinálna muskulárna atrofia (SMA),
- Probiotiká,
- Horúčka u detí,

POTRAVINOVÁ PYRAMÍDA

sprievodca stravovaním u dospelých

Pitný režim

Od smädu pite vodu.

Primerane pite vhodné tekutiny.

Aká je veľkosť porcie?

1 porcia

Zelenina, šalát a ovocie, obilniny, strukoviny, ryža a cestoviny
200 ml pohár

Hydina, ryby, chudé mäso veľké ako dlaň

Oleje
1 čajová lyžička na osobu

alebo kusy

1 kus stredného ovocia, 2 – 4 kusy menšieho ovocia, hrst drobného ovocia, neslaných orechov, 1 veľký zemiak, 2 tenké kúsky chleba, 2 tenké plátky syra, 1 téglik jogurtu

Priemerná denná energetická potreba pre dospelých

muži fyzicky aktívni: 10 500 kJ/2500 kcal
fyzicky neaktívni/sedaví: 8 400 kJ/2 000 kcal

ženy fyzicky aktívne: 8 400 kJ/2 000 kcal
fyzicky neaktívne/sedavé: 7 560 kJ/1 800 kcal

Potravinová pyramída pripravená podľa Preventívneho postupu MZ SR 2022. Odporúčania pre stravovanie a výživu u dospelých založené na potravinových skupinách. Tieto odporúčania sú všeobecným návodom pre zdravú prospešnú stravu u dospelých, nenahrádzajú rady lekára. Vždy je potrebné zohľadniť zdravotný stav a ďalšie faktory, ktoré ovplyvňujú stav výživy jedinca.

ROZMANITOSŤ

PRIMERANOSŤ UMIERNENOSŤ
3 princípy stravovania prospešného pre zdravie

- Horúčka u dospelých,
- Bezpečné užívanie liekov,
- Skrining rakoviny hrubého čreva a konečníka,
- Preventívne prehliadky detí
- Skrining rakoviny krčka maternice,
- Skriningová mamografia,
- Novorodenecký skrining,
- Antibiotiká,
- Liek alebo výživový doplnok?
- Dojčenie a lieky,
- Zápcha u dospelých.

Infografiky vyzdvihujú prevenciu, upozorňujú pacienta pred zbytočným nadužívaním liekov a výživových doplnkov. Definujú, kedy je potrebné vyhľadať lekára, možnosti a riziká samoliečby a určujú pacientov, pre ktorých samoliečba nie je vhodná. Všetky spracované témy majú spoločného menovateľa a tým je

bezpečnosť pacienta, pretože len správne informovaný pacient sa dokáže zodpovedne starať o svoje zdravie.

Všetky infografiky sú verejne dostupné na <https://www.standardnepostupy.sk/schvalene-pacientke-standardne-postupy/>

VÝSLEDKY PROJEKTU

Vďaka projektu bolo vytvorených 401 štandardných klinických postupov. Sú zverejnené na stránke <https://www.standardnepostupy.sk/schvalene-standardne-postupy/>. Zavedenie týchto štandardov do praxe má konkrétne pozitívne dopady:

- zlepšenie kvality poskytovanej starostlivosti,
- zefektívnenie a racionalizácia vynakladania finančných zdrojov (hodnota za peniaze),
- zavedenie pilierov bezpečnosti pacienta do príslušných postupov a ich procesov,
- zefektívnenie využitia ľudských zdrojov,
- znižovanie rozdielov v dostupnosti kvalitnej a bezpečnej zdravotnej starostlivosti,
- zavádzanie modernizácie a inovácie do zdravotníctva.

PRIAMY DOPAD PROJEKTU NA PRAX

Dopad projektu pozitívne ovplyvnila úprava zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V paragrafoch 3 a 6 bol zadefinovaný záväzok poskytovateľa zdravotnej starostlivosti postupovať podľa schválených štandardných postupov. Výstupy projektu tým nadobúdajú celospoločenský prospech. Poskytovaním efektívnejšej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom štandardizovaných postupov sa dosiahnu rýchlejšie a cielenejšie zdravotné intervencie s následným skrátením obdobia trvania ochorenia/hospitalizácie/práceschopnosti/obmedzení zo zdravotných dôvodov a pod.

Liečba infekcií horných dýchacích ciest
Odporúčania pre pacientov a príbuzných

Zápaly nosa, prínosových dutín, hrdla a dýchacích ciest spôsobujú najmä vírusy (90 – 95 % prípadov). Sú to najčastejšie akútne infekcie, ktoré môžete vyriešiť s pomocou lekárnik samoliečbou.

Rizikové skupiny

- pacienti s chronickými ochoreniami srdca a pľúc
- pacienti s oslabeným imunitným systémom
- alergici a astmatici
- ľudia s chronickým vyčerpaním
- ľudia v intenzívnom kontakte s druhými (v práci, škole, zdravotnom zariadení)
- novorodenci a deti (od 3 mesiacov)
- s vyčerpávajúcim kašľom, seniori 65+ a fajčiari

Najčastejšie príznaky infekcií horných dýchacích ciest

- upchatý nos, nádcha, kýchanie
- škriabanie, bolesť hrdla, zachrípnutie
- kašeľ
- horúčka, nechutenstvo, únava, bolesť hlavy a svalov
- tlak/bolesť na čele alebo v ušiach

Kedy navštíviť lekára?

- symptómy ochorenia pretrvávajú dlhšie ako 10 dní, alebo ak sa po 5 dňoch samoliečby zhoršia
- akútna infekcia u novorodencov, dojčiat, tehotných žien, seniorov a osôb s poruchami imunitného systému a/alebo inými chronickými ochoreniami
- ak horúčka neviete znížiť pod 39 °C alebo horúčka trvá dlhšie ako 3 dni
- neutíšiteľný kašeľ, dušnosť, ťažoba na hrudníku
- bolesť znemožňujúca príjem potravy
- pretrvávajúci opuch uší
- bolesť, sekrécia z ucha
- bolesť v dierkovej oblasti, zakalený moč

Ako vám pomôže lekárnik?

Na základe príznakov vám odporučí režimové opatrenia, samoliečbu ako aj vhodnú liekovú formu, prípadne návštevu lekára. V prípade podozrenia na bakteriálnu infekciu vám odporučí test CRP (domáci samotest, CRP test priamo v lekárni alebo u lekára) alebo test na vírusové ochorenia (chripku, COVID 19).

Výšetrenie CRP (C-reaktívneho proteínu) slúži na rozlíšenie vírusového a bakteriálneho ochorenia a určuje potrebu liečby antibiotikami.

**NÁZOV PROJEKTU: TVORBA NOVÝCH
A INOVOVANÝCH POSTUPOV PRE
VÝKON PREVENČIE A ICH ZAVEDENIE
DO MEDICÍNSKEJ PRAXE**

ITMS KÓD: 312041R239

**NÁZOV PRIJÍMATEĽA: MINISTERSTVO
ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:
1 749 126,39 €**

**TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
1.8.2018 – 30.11.2023**

**MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
TRNAVSKÝ KRAJ, TRENČIANSKY KRAJ,
NITRIANSKY KRAJ, BANSKOBYSTRICKÝ
KRAJ, ŽILINSKÝ KRAJ, PREŠOVSKÝ KRAJ,
KOŠICKÝ KRAJ**

V slovenskom zdravotníctve je množstvo slabín. Jednou z nich je prevencia a s tým súvisiaca možnosť včasného odhalenia chorôb. Chýbajúce, resp. nedostatočné postupy pre výkon prevencie zapríčiňujú to, že pacienti sa obrátia na lekárov v takom štádiu, keď medicínske postupy už

nie sú dostatočne účinné. Prevencia pomáha odhaliť diagnózy skôr a v štádiu s vyššou pravdepodobnosťou vyliečenia. Ide o tzv. odvrátiteľnú chorobnosť alebo úmrtnosť. Podľa štatistik Eurostatu patrí odvrátiteľná úmrtnosť v SR k najvyšším v EÚ.

Príčin vysokej odvrátiteľnej úmrtnosti môže byť viacero a jednou z najdôležitejších je zlá životospráva, životný štýl, nedostupné tzv. komplexné preventívne programy v rámci zdravotnej starostlivosti, skriningy, ako výkon prevencie v základných úlohách verejného zdravotníctva a tzv. health promotion t.j. ochrany a podpory zdravia. Veľké rezervy sú najmä v predchádzaní vzniku chronických ochorení, chýba koncept dlhodobej starostlivosti s preventívnym rozmerom predchádzania poškodeniu zdravia, osвета zdravého životného štýlu, či koncept tzv. školského zdravia.

Nedostatočné postupy pre výkon prevencie zapríčiňujú to, že pacienti sa obrátia na lekárov v takom štádiu, keď medicínske postupy už nie sú dostatočne účinné.

Zámerom projektu bolo **vytvorenie jednotných postupov** pre výkon prevencie na príslušných úrovniach poskytovania zdravotnej starostlivosti. Naplnením cieľa sa sleduje skvalitnenie výkonu prevencie, dostupnosť k rovnako kvalitnej medicínskej prevencii na celom území Slovenska a zvýšenie počtu vykonávaných preventívnych prehliadok a podporných aktivít.

Ďalšími cieľmi sú:

- Zvýšenie povedomia o prevencii
- Zavedenie nástrojov na zvýšenie aktívnej účasti na prevencii v populácii (primárna prevencia)
- Zvýšenie podielu záchytu odvrátiteľných ochorení formou výkonu sekundárnej prevencie (skrining) v jednotlivých oblastiach, čím by mala poklesnúť špecifická chorobnosť a úmrtnosť na preventabilné ochorenia v celej populácii obyvateľov Slovenska

PORUCHY IMUNITY V DOSPELOSTI
KEDY VYHLADAŤ SVOJHO LEKÁRA?

1. keď máte časté a komplikované infekcie dýchacích ciest
a/alebo zápal uší viac ako 2-krát ročne
a/alebo zápal pľúc viac ako 2-krát ročne
a/alebo zápal priedušiek viac ako 4-krát ročne
a/alebo nádchu so zápalom prínosných dutín viac ako 4-krát ročne
2. keď sa z bežného prechladnutia nevylečíte bez antibiotík
3. keď ste sa nevylečili iba jednými antibiotikami
a/alebo máte opakovaný výskyt tzv. pásového oparu (herpes zoster)
a/alebo rany sa vám netypicky dlho a zle hoja, tvoria sa kožné a hnisavé infekcie
a/alebo ste opakovane prekonali rôzne atypické infekcie, napríklad zápal mozgových blán
a/alebo niekoľko mesiacov máte hnačku s úbytkom hmotnosti

PORUCHY IMUNITY SPŮŠŤA SÚHRA VIACERÝCH FAKTOROV
To, či vznikne porucha imunity, závisí aj od toho, ako sa vaše telo dokáže so stresom vyrovnávať.

- poruchy výživy - infekčné choroby - úrazy, operácie - chronické choroby	- lieky na potlačenie imunity - znečistené životné prostredie - predčasná narodenie, vysoký vek, životný štýl - genetika, vrodené poruchy*	Výsledkom tlaku na imunitu sú poruchy imunity.	- Vyvolávajú zápal a opakované infekcie. - Okrem častých infekcií vedú aj k alergickým a autoimunitným prejavom a zvyšujú riziko vzniku rakoviny.
--	---	--	--

*Vrodené poruchy imunity majú samostatné postavenie a venujú sa im vysokospecializované centrá.

AKO VIEME PREDCHÁDZAŤ PORUCHÁM IMUNITY?

- Doprajte si spánok** min. 6 - 8 hodín denne v pravidelnom čase.
- Pravidelne cvičte** 1 hodina sviežej chôdze 5 dní v týždni.
- Venujte pozornosť zdravej výžive** Jedzte dostatok čerstvej zeleniny a ovocia v súlade so sezónnym lokálnym zberom.
- Majte pod kontrolou** chronické ochorenia (vysoký krvný tlak, cukrovka, a i.).
- Kontrolujte si hmotnosť** Nadhmotnosť/obezita škodí imunitě.
- Alkohol škodí zdraviu** Vyhnajte sa konzumácii alkoholu.
- Prírodné je nefajčiť** Fajčenie znižuje schopnosť organizmu bojovať s infekciami.

Poznať svoje postoje, emócie a patologické presvedčenia a naučiť sa s nimi pracovať.

NEKOTRÉ VÝŽIVOVÉ DOPLNKY PODPORUJÚCE IMUNITU

- probiotiká
- glukóza a antioxydanty
- vitamín D
- vitamín C
- selén a zinok

Preventívne postupy | Standardné postupy

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY | **SSAKI PACIENT** | SLOVENSKÝ

Verzia 2.0, vydané máj 2023

- Zvýšiť **dostupnosť** a znížiť nerovnosti v dostupnosti ku nástrojom výkonu prevencie zvlášť v oblasti odvrátiteľných úmrtí
- Zvýšiť **ochranu pacienta a kvalitu** preventívnej starostlivosti systémovou zmenou organizácie jej poskytovania
- Zvýšiť **efektivitu včasnej diagnostiky** a aktívnych nástrojov pre kontrolu kvality a zlepšovania výkonu prevencie a jej cost--efektivity
- Zaviesť do praxe **komplexný manažment** v predchádzaní príslušným ochoreniam v zmysle humanizácie

Vďaka projektu bolo **vytvorených tridsaťšesť preventívnych postupov** pre výkon prevencie. Medzi nimi sú:

- Prevencia infekčných ochorení
- Prevencia neurodegeneratívnych ochorení
- Prevencia onkologických ochorení
- Prevencia kardiovaskulárnych ochorení
- Prevencia pľúcnych ochorení
- Prevencia psychiatrických ochorení
- Prevencia endokrinologických a metabolických ochorení
- A mnoho ďalších. Všetky sú zverejnené na stránke <https://www.standardnepostupy.sk/novy-zoznam-schvalenych-preventivnych-postupov-ppv/>

Pozitívne dopady projektu sa prejavili najmä v:

- zlepšení kvality poskytovanej starostlivosti,
- efektívnejšom a racionálnejšom vynakladaní finančných zdrojov (hodnota za peniaze),
- zavedení pilierov bezpečnosti pacienta do príslušných postupov a ich procesov,
- efektívnejšom využití ľudských zdrojov,
- znižovaní rozdielov v dostupnosti kvalitnej a bezpečnej zdravotnej starostlivosti,
- zavádzaní modernizácie a inovácie do zdravotníctva.

NÁZOV PROJEKTU: PODPORA 1 - PODPORA
A SPREVÁDZANIE OHROZENÝCH RODÍN
NA SLOVENSKU

ITMS KÓD: 312041G707

NÁZOV PRIJÍMATEĽA: SPOLOČNOSŤ
PRIATEĽOV DETÍ Z DETSKÝCH DOMOVOV
ÚSMEV AKO DAR

VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP:
522 930,83 EUR

TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
1.9.2017 – 31.8.2021

MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
TRNAVSKÝ KRAJ, TRENČIANSKY KRAJ,
NITRIANSKY KRAJ, BANSKOBYSTRICKÝ
KRAJ, ŽILINSKÝ KRAJ, PREŠOVSKÝ KRAJ,
KOŠICKÝ KRAJ

Rodina predstavuje základné emocionálne prostredie človeka. Je zázemím a priestorom, kde sa ľudia (dospelí i deti) učia prijímať aj dávať. Dobre fungujúca rodina predstavuje pre jednotlivých členov „ostrov“ bezpečia, pozitívnych citov, vzťahov a istoty. Dieťa je neoddeliteľnou súčasťou rodiny a opačne.

Na základe viac ako 25 ročnej skúsenosti s prácou s ohrozenými rodinami vytvoril prijímateľ projekt zameraný na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v prirodzenom rodinnom

ÚSMEV AKO DAR

Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar je najväčšou a najstaršou organizáciou na Slovensku, ktorá sa venuje ohrozeným rodinám a deťom. Už viac ako 25 rokov prostredníctvom svojich odborných pracovníkov pôsobiach na pobočkách organizácie na celom Slovensku sprevádza ohrozené rodiny s cieľom zabrániť odňatiu dieťaťa do ústavnej starostlivosti, v prípade už realizovaného odňatia sa snaží, po zlepšení životných podmienok a situácie o sanáciu rodiny a návrat dieťaťa do pôvodného rodinného prostredia.

prostredí zameraných na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov ohrozujúcich psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby a vykonávanie vybraných výchovných opatrení.

Dobre fungujúca rodina predstavuje pre jednotlivých členov „ostrov“ bezpečia, pozitívnych citov, vzťahov a istoty. Dieťa je neoddeliteľnou súčasťou rodiny a opačne.

V rámci projektu boli zrealizované komplexné sociálne programy, ktoré boli prispôbené konkrétnym potrebám rodín. A to s dôrazom na individualitu konkrétnych prípadov, ale rovnako aj s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa, tak ako to definuje zákon o rodine.

Dôležitým cieľom bolo nielen obmedziť ale často aj odstrániť nepriaznivé vplyvy, ktoré mohli mať za následok vyňatie dieťaťa z rodiny do inštitucionálnej starostlivosti, alebo vyňatie dieťaťa mimo vlastnej biologickej alebo aj adoptívnej rodiny.

Najčastejšie riešené problémy v rodinách:

- zanedbávanie starostlivosti o maloleté deti,
- nezamestnanosť,
- problematické vzťahy v rodine,
- neschopnosť komunikácie,
- odňatie maloletých detí,
- núdzové ubytovanie pre matky s deťmi,
- hľadanie ubytovania pre rodiny s maloletými deťmi,
- hospodárenie v rodine,
- neplnenie si záväzkov voči inštitúciám a s tým súvisiace následné sankcie,
- exekúcie,
- pomoc pri majetkových záležitostiach,
- záškoláctvo detí,
- počas pandémie COVID-19 aj pomoc pri príprave na on-line vyučovanie,
- zhoršenie situácii v rodinách po finančnej stránke v dôsledku výpadku príjmu v rodine,

– v neposlednom rade aj násilie v rodinách. Cieľovou skupinou s ktorou v projekte pracovali, boli mnohopočetné rodiny s deťmi, slobodné matky s deťmi alebo osamelí rodičia s deťmi. Ich nepriaznivú životnú situáciu vo veľkej miere skomplikovala počas projektu aj pandémia COVID-19. U týchto rodín bola najzávažnejším problémom nepriaznivá finančná situácia, pre ktorú nevedeli klienti zabezpečiť riadnu starostlivosť a základné životné potreby maloletých detí. Preto sa odborní pracovníci v ambulantnej forme ale často najmä v terénnej práci venovali okrem rozvoja finančnej gramotnosti aj potravinovej a materiálnej pomoci.

Taktiež často riešili problémy chýbajúcich zariadení potrebných pre dodržanie rozvrhu dištančného vzdelávania a kontaktu žiakov

a rodičov s učiteľmi, čo bolo veľmi ťažké pre tieto rodiny zvládnuť kvôli technickému vybaveniu a tiež finančnej otázke. Vďaka širokej sieti pomoci a pomoci sponzorov sa nakoniec podarilo zabezpečiť potrebné mobilné zariadenia a notebooky do rodín, ktoré o takúto pomoc prejavili záujem.

V rámci realizácii projektu sa podarilo aj napriek protipandemickým opatreniam pomáhať rodinám predovšetkým v rámci terénnej sociálnej práce, vďaka čomu boli odborníci rodinám a ich domácnostiam bližšie. Projekt pomohol:

- 743 klientom z 221 rodín
- 596 deťom s konkrétnymi situáciami

Viac informácií sa nachádza na stránke <https://www.usmev.sk/ia-projekty/>.

NÁZOV PRIJÍMATEĽA: NÁVRAT O.Z
VÝŠKA POSKYTNUTÉHO NFP: 137 697,90 €
TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU:
1.2.2018 – 31.1.2022
MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU:
BRATISLAVSKÝ KRAJ

Rodiny, ktoré sa ocitli v riziku, nemajú dostatočnú odbornú a systémovú podporu. Cieľom je hľadať a aktivizovať zdroje komunity v prospech rizikových skupín, iniciovať dostupné komunitné riešenia pre rodiny a posilniť ich vlastné zdroje a kompetencie.

Zámerom je robiť sociálnu prácu tak, aby povedla k prebratiu vlastnej zodpovednosti rodiny a zodpovednosti obce a komunity za rodinu, aby sa odborná sociálna práca v danej rodine mohla stať doplnkovou k zdrojom obce a komunity. Zámer plánujeme realizovať cez zvýšenie dostupnosti odporných opatrení pre deti a rodičov a rozšírenie spektra realizovaných opatrení priamo v komunite. Cieľové skupiny sú: rodiny v riziku,

rozchádzajúci sa rodičia, tehotné ženy v rizikových sociálnych situáciách, deti a rodiny s nariadenými výchovnými opatreniami a adoptívne rodiny.

Aktivity projektu spočívali vo včasnom vyhľadávaní klientov v ich prirodzenom prostredí, systematickým poskytovaním služieb, mobilizovaním zdrojov komunity a sieťovaním služieb pre rodiny.

Počas trvania projektu sa podarilo:

Nejde len o krátkodobé vyriešenie krízových situácií ale najmä o predchádzanie ich opakovania. Cieľom je prispieť k stabilite rodiny.

- odborne sprevádzať 209 klientov vrátane nadobudnutých nových (počas pandémie koronavírusu COVID 19),
- spolupracovať so 72 organizáciami naprieč systémom pri hľadaní riešení pre klientov

(mimovládne organizácie, súdy, školy, lekári, rôzne úrady, právnici, poradne, obecné úrady a pod.) a spolupodieľať sa na tvorbe strategických sociálnych plánov na úrovni obcí alebo v téme predchádzania násilia na deťoch,

- zúčastniť sa na 64 sieťovacích stretnutiach, kde okrem odborníkov dôležitých pre riešenie situácie v rodine, boli prítomní aj klienti samotní, neraz aj dieťa. Vo viacerých organizáciách sa podarilo tento model zapájania klientov do rozhodovania o vlastných životoch presadiť do ich praxe.

UDRŽATEĽNOSŤ DO BUDÚCNOSTI

Nezisková organizácia Návrat naďalej spolupracuje s hlavným mestom a mestskými časťami, taktiež s Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Malackách, Senci a Pezinku ako aj so štátnymi Centrami pre deti a rodiny

v týchto regiónoch. Pracujú naďalej v tímoch a držia tak kontinuitu odborného poradenstva a podpory v rodinách. Tímy odborných pracovníkov sú stabilné s efektívne nastavenými procesmi riadenia a administratívy. Pracovníci sú pravidelne vzdelávaní formou seminárov a školení. Členstvo v pracovných skupinách podporuje vytváranie strategických plánov v oblasti rozvoja sociálnych služieb na úrovni mesta. Do rodín tiež boli zapojení dobrovoľníci z komunit a to najmä v oblasti odľahčovania rodiny voľnočasovými aktivitami a doučovaním.

Vďaka projektu a úsiliu pracovníkov občianskeho združenia Návrat, sa podarilo intenzívne pracovať s rodinami a písať tak silné príbehy so šťastným koncom. Viac informácií je k dispozícii na stránke združenia www.navrat.sk

Záver/tiráž:

Uvedené príklady dobrej praxe sú vybrané projekty v rámci Prioritná os 4: Sociálne začlenenie

Použité zdroje:

Texty a informácie: ITMS 2014 +, Operačný program Ľudské zdroje, verzia 12,

Formuláre príkladov dobrej praxe od jednotlivých prijímateľov doručené Riadiacemu orgánu

Fotografie: prijímatelia, fotobanka

MPSVR SR
2023

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

www.ludskezdroje.gov.sk

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu
a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje“